

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Січень 2023 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 40
Департамент статистики та звітності

Головне

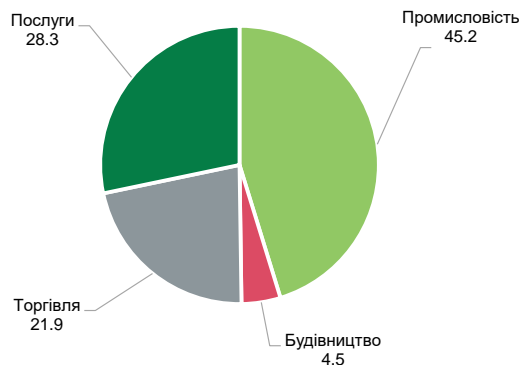
Попри швидку адаптацію до поточних умов, бізнес продовжує страждати від військової агресії та погіршує очікування щодо своєї економічної діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у січні знизився до 37.5** (у грудні – 42.1).

- Дефіцит електроенергії, руйнування підприємств та інфраструктури, порушення логістики, скорочення пропозиції товарів/послуг, зростання виробничих витрат, а також низька платоспроможність населення продовжують суттєво впливати на економічну активність підприємств та їхні очікування.
- Респонденти прогнозують скорочення обсягів виробництва товарів (послуг), обсягів нових замовлень і товарообороту.
- Очікується подальше зростання цін і тарифів на власну продукцію/послуги через здорожчання закупівельних цін і цін підрядників.
- Пропозиції на ринку праці залишаються на низькому рівні. Респонденти всіх секторів налаштовані на скорочення чисельності працівників, найбільше – сектору будівництва.

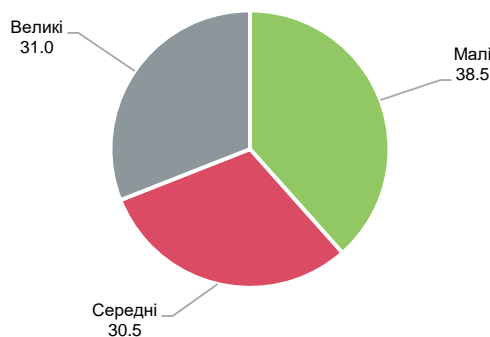
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

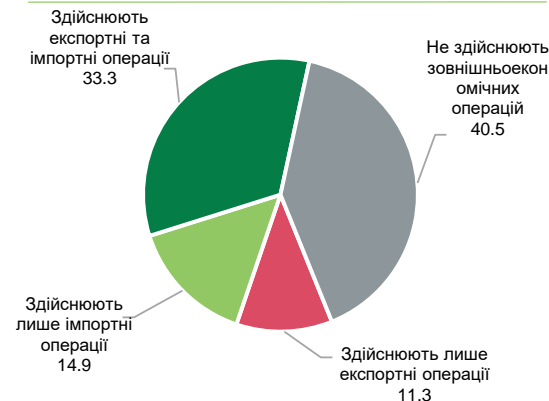
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 24 січня 2023 року
- Опитано всього: 442 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у січні порівняно з груднем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ЮДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Грудень 2022	Січень 2023	Зміна м/м
Промисловість	34.8	43.4	40.6	-2.8
Будівництво	4.7	35.6	34.5	-1.1
Торгівля	23.3	42.1	33.9	-8.2
Послуги	37.2	41.8	37.2	-4.6
Загалом	100.0	ЮДА (в цілому по Україні)		
		42.1	37.5	-4.6

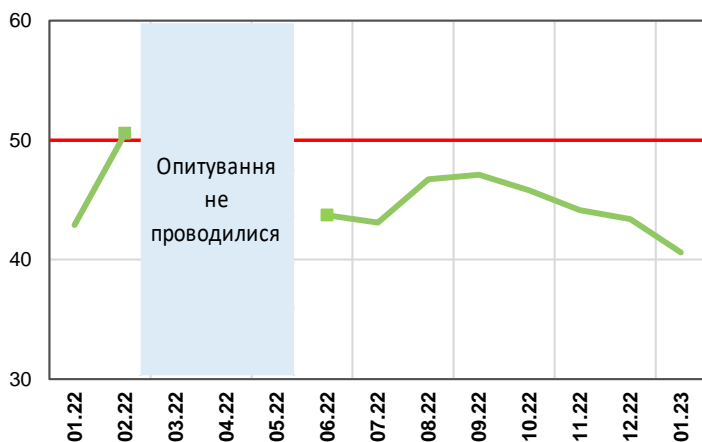
Індекс очікування ділової активності

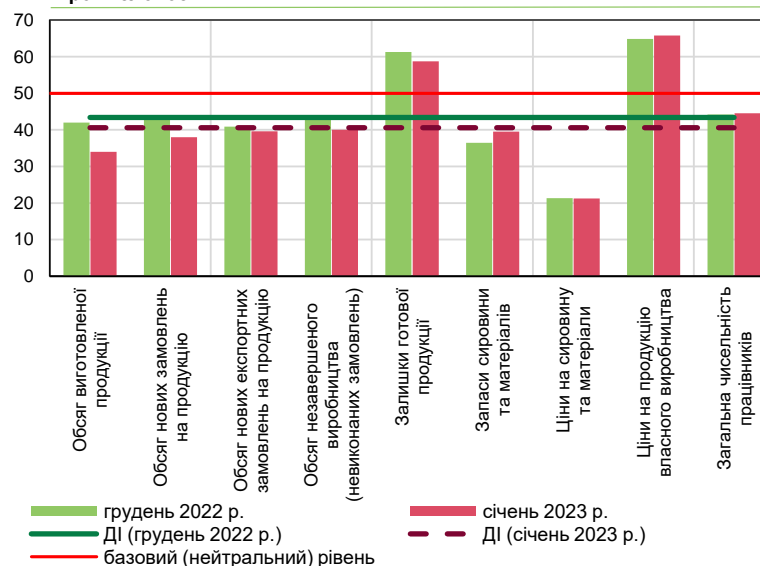
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

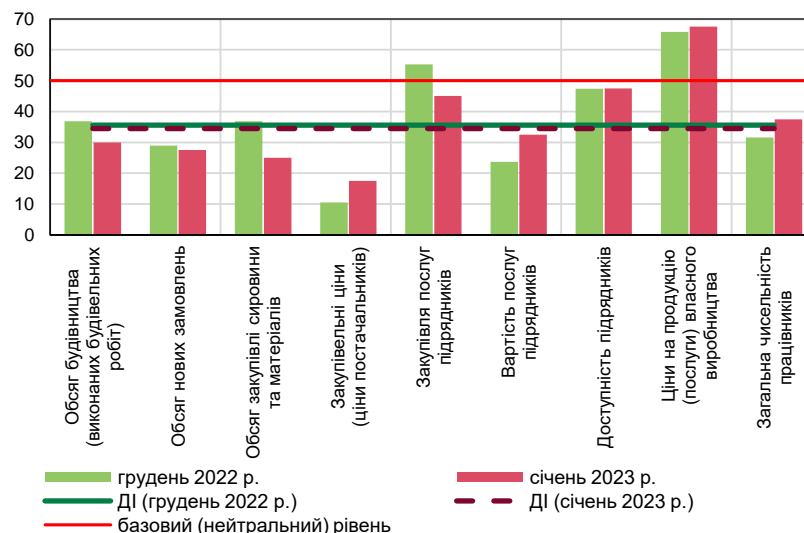
- Дефіцит електроенергії, здорожчання виробничих витрат та зменшення попиту **посилили песимістичні очікування підприємств промисловості** у січні: **ДІ сектора знизився до 40.6** (у грудні – 43.4).
- Респонденти суттєво погіршили свої очікування щодо обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію: ДІ – 34.0 та 38.0 відповідно (у грудні – 42.0 та 43.0 відповідно). Посилилися негативні оцінки щодо обсягу нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 39.6 (у грудні – 40.9).
- Тривало посилення песимістичних оцінок стосовно обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 40.0 (у грудні – 43.2).
- На тлі стійких очікувань щодо зростання цін на сировину та матеріали, керівники галузі прогнозують подальше підвищення цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 21.3 та 65.8 відповідно (у грудні – 21.4 та 64.8).
- Як і в попередні місяці, керівники підприємств сектору налаштовані на скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 44.5 (у грудні – 44.2).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

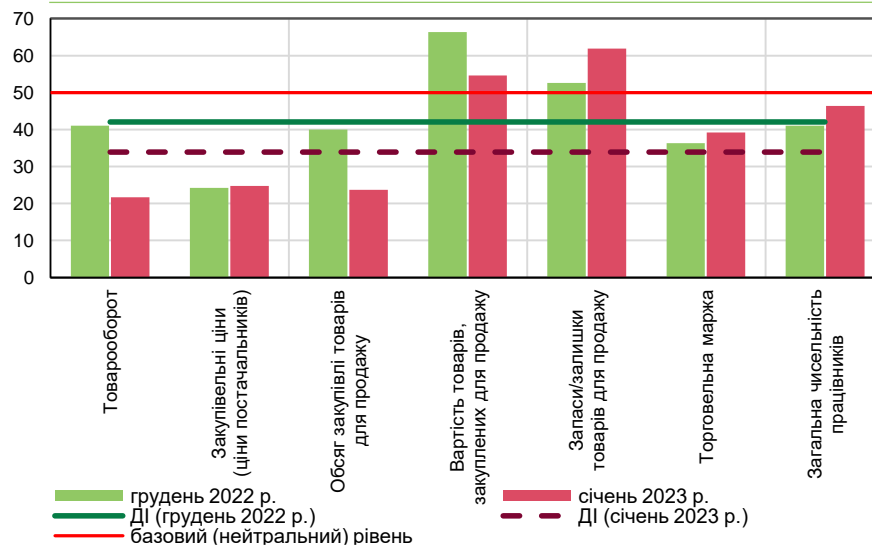
- Бойові дії, здорожчання сировини, скорочення інвестицій, а також сезонний фактор продовжували впливати на **зниження рівня ділової активності підприємств будівництва**: у січні **ДІ становив 34.5** (у грудні – 35.6).
- На тлі слабких очікувань щодо обсягів будівництва, а також обсягів нових замовлень респонденти сектору погіршили свої прогнози стосовно обсягів закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 30.0, 27.5 і 25.0 відповідно (у грудні – 36.8, 28.9 і 36.8 відповідно).
- Попри пом'якшення очікувань щодо закупівельних цін і вартості послуг підрядників, респонденти налаштовані на подальше збільшення цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 17.5, 32.5 і 67.5 відповідно (у грудні 10.5, 23.7 і 65.8 відповідно).
- Оцінки щодо зайнятості залишаються негативними: ДІ – 37.5 (у грудні – 31.6).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

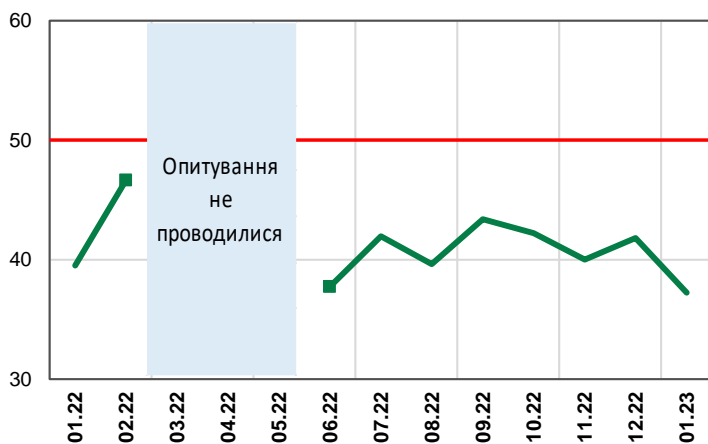
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

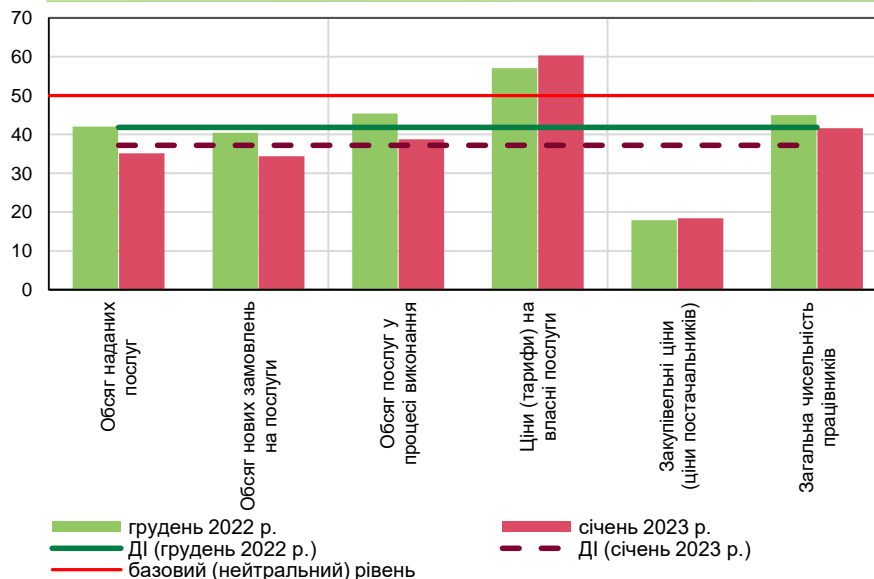
- Підприємства торгівлі мали **найпесимістичніші оцінки своєї діяльності** у січні серед інших секторів економіки на тлі скорочення пропозиції товарів: **ДІ знизився до 33.9** (у грудні – 42.1).
- Типове зниження активності на початку року, підсилене зниженням доходів населення, зумовили різке погіршення оцінок щодо товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 21.6 та 23.7 відповідно (у грудні – 41.1 та 40.0). Крім цього, суттєво знизились оцінки щодо вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 54.6 (у грудні – 66.3).
- Одночасно дещо підвищилися, хоча й залишаються низькими, очікування щодо торговельної маржі: ДІ – 39.2 (у грудні – 36.3). Очікування щодо закупівельних цін високі: ДІ – 24.7 (у грудні – 24.2).
- Суттєво посилились очікування щодо зменшення обсягів запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 61.9 (у грудні – 52.6).
- Керівники підприємств сектору й надалі песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 46.4 (у грудні – 41.1).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг **посилили негативні оцінки щодо своїх економічних результатів** на тлі руйнування інфраструктури, складнощів із постачанням та підвищення тарифів: у січні **ДІ знизився до 37.2** (у грудні – 41.8).
- Респонденти очікували значне зменшення обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також обсягів послуг у процесі виконання: ДІ – 35.2, 34.4 та 38.8 відповідно (у грудні – 42.1, 40.4 та 45.4 відповідно).
- На тлі збереження високих оцінок щодо закупівельних цін, в секторі налаштовані на подальше підвищення тарифів на власні послуги: ДІ – 18.4 та 60.4 відповідно (у грудні – 17.9 та 57.1 відповідно).
- Як і в попередні місяці, очікується скорочення чисельності працівників: ДІ – 41.6 (у грудні – 45.0).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у січні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	15	38	47
Обсяг нових замовлень на продукцію	15	46	39
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	10	59	31
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	8	65	28
Залишки готової продукції	14	55	32
Запаси сировини та матеріалів	12	55	33
Ціни на сировину та матеріали	61	37	3
Ціни на продукцію власного виробництва	34	65	2
Загальна чисельність працівників	4	81	15

Дані опитування підприємств будівництва у січні 2023 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	5	50	45
Обсяг нових замовлень	5	45	50
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	5	40	55
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	65	35	0
Закупівля послуг підрядників	15	60	25
Вартість послуг підрядників*	35	65	0
Доступність підрядників	10	75	15
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	40	55	5
Загальна чисельність працівників	0	75	25

Дані опитування підприємств торгівлі у січні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	5	33	62
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	51	49	0
Обсяг закупівлі товарів для продажу	6	35	59
Вартість товарів, закуплених для продажу	37	35	28
Запаси / залишки товарів для продажу*	11	54	35
Торговельна маржа	5	68	27
Загальна чисельність працівників	3	87	10

Дані опитування підприємств сфери послуг у січні 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	10	51	39
Обсяг нових замовлень на послуги	10	50	41
Обсяг послуг у процесі виконання	9	60	31
Ціни (тарифи) на власні послуги	26	68	6
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	68	27	5
Загальна чисельність працівників	4	75	21

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)